

vórðu keyptir. Høgur, sum kanska ikki altíð vóru so hepnar, men við hesum skipum lærdu færoyingar trolfiskiskap og lyntu undir nýggja samfelagið, ið koma skuldi. Í fimtiárunum kom SEV, og fólk fóru at fáa sær frystiboksir, annars var mest hildið tørt, til framburðurin av álvara fór at taka seg fram í sekstíárunum og sjevtíárunum. Fimtiárin vóru búskaparlíga vánalig, og í roynd og veru seinasta tíðin av tí sokallaða gamla færoyska bygðasamfelagnum, sum nú skjótt fór at hvørva heilt.

Øgilig broyting

Nú hendi ein øgilig broyting. Fiskiflotin vaks og við honum alt virksemi her á landi. Vegir vórðu gjørdir, tunlar sprongdir gjøgnum fjøllini og Færoyar vórðu tengdar nærri at hinum heiminum, enn tær nakrantíð høvdu verið fyrr.

Pengar fingi ikki sama virði, komu at verða handilsvara sum so mangt annað. Tað eru ikki nógv ár síðani, at tað at fara í ein peningastovn at biðja um lán, var umgyrt við stórum álvarsemi. At meta við eina rituella framferð. Fyrst fyrirreikaði tú teg í eini kontemplativari biðitíð, aðrenn tú við hógvuni í hondini varð vistur inn í eitt rúm, har tú virðiliga fekk høvi at leggja ørindi tili fram fyri einum stjórnara, sum metti um tað var ráðiligt at lána tær pening ella ikki.

Í dag er ikki sama rituella álvarsemi í peningaverðini. Starvsfólkið við diskin kann avgreiða tað mesta uttan størri hóvsták. Alla staðni verður mælt tær til at keypa nú og gjalda seinni. Hetta kann vera eitt framstig, men sum maðurin segði, ið helt at lóddið var dekan og tungt, «tað skal upp aftur eisini».

Búskaparlig gransking í Føroyum ótrúliga áhugaverd

Stórfinansurin hevur ikki verið partur av minni verð, men har verður óivað við sama blidsemi og vinsemi mælt til at keypa nú og gjalda seinni. At hetta ikki altíð er so lætt, vita vit alt ov væl. Og tað er galdandi bæði fyri smámann og stórmann. Nógv er hent hesi 150 árin, færoyingar hava lært peningavirði at kenna.

Møguleikan, at geva ráðandi myndugleikanum ábyrgdina av at virkir fara á húsagang, tí at tað almenna ikki vil leggja tað á bórðið, sum restar í, tá illa gongur í hond. Hann

høvdu teir keypmenn ikki, sum fyri einum 50-80 árum síðani gjørdur seg illa lýddar, tá teir sum longst royndu at halda um peningin hjá fiskimonnum og verkafólki fyri at verja sitt eigna gjaldføri.

Úrslitið, sum eg komi til, er at Færoyar mugu vera ótrúliga áhugaverd fyri búskaparlíga søgugransking og empiriska búskaparlíga gransking yvirhefur. Tað er tí stórt spell, at vit ikki hava fingið skipað fyri slíkum á Fróðskaparsetrinum, men tað kemur vónandi.

